

Actualització en Anèmies

VI Jornada d'Atenció Compartida en Oncologia i Hematologia

Grup Clínic d'Oncologia i Hematologia

Àrea Integral de Salut Barcelona Esquerra

ABORDATGE ANÈMIA FERROPÈNICA DES DE ATENCIÓ PRIMÀRIA

Dra. Núria Gimferrer
Metge de Família CAP Borrell (CAPSBE)
Barcelona, 28 d'Abril de 2017

**ABORDATGE
ANÈMIA FERROPÈNICA
DES DE
ATENCIÓ PRIMÀRIA**

1er
DETECTAR

2on
INVESTIGAR

3er
TRACTAR

DETECTAR ANÈMIA FERROPÈNICA

QUAN SOSPITAR

Síntomes:

Cansament, debilitat, mareig, ofec...

Sdr. cames inquietes

Pica

Signes:

Pal·lidesa, hipotensió, llengua depapil·lada, alteració ungles i cabells

HEMOGRAMA

Hematies

Hemoglobina →

Hematòcrit

VCM

(volum corpuscular mig)

♂ > 13 g/dl
♀ > 12 g/dl
(gestant > 11 g/dl)

- HCM: hemoglobina corpuscular mitja
- CHCM: concentració HCM
- Reticulòcits

PERFIL FÈRRIC

Ferritina

Siderèmia

Transferrina

IST: índex saturació transferrina

CST: capacitat saturar transferrina

– Receptor soluble transferrina

Més especificitat
i sensibilitat

Reactant fase aguda

♂ 25-400 µg/ml

♀ 25-250 µg/ml

(laboratori HVH)

RECEPTOR SOLUBLE TRANSFERRINA

Localitzat a la membrana
cè·l·lules precursoras sèrie
vermella

- Ferropènia
- Hiperplàsia eritroide (hemòlisi)

- Insuficiència renal crònica
- Hipoplàsia eritroide (aplàsia medul·lar)

HEMATOLOGIA

HEMOGRAMA

Hematies	4.80	x10E12/L	4.40 - 5.50
Hemoglobina	↓ 12.8	g/dL	13.1 - 16.3
Hematòcrit	39.8	%	38.7 - 48.6
Volum corpuscular mig (VCM)	↓ 82.9	fL	84.1 - 95.4
Hemoglobina corpuscular mitja (HCM)	↓ 26.7	pg	28.5 - 31.9
Concentració HGB Corpuscular mitja	↓ 32.20	g/dL	32.90 - 34.50
Ample Distribució Eritrocits (ADE)	↑ 14.8	%	11.9 - 13.3
San-Eritroblastes, f	0.0	%	0.0 - 2.0
San-Eritroblastes, c	0.00	10E9/L	
Leucòcits	7.20	x10E9/L	4.90 - 9.30
Neutròfils %	67.2	%	40.0 - 80.0
Limfòcits %	22.4	%	20.0 - 50.0
Monòcits %	7.6	%	2.5 - 16.0
Eosinòfils %	1.5	%	0.5 - 11.0
Basòfils %	1.3	%	0.0 - 2.1
Neutròfils	4.8	x10E9/L	1.5 - 6.5
Limfòcits	1.6	x10E9/L	1.2 - 3.4
Monòcits	0.6	x10E9/L	0.3 - 0.9
Eosinòfils	0.1	x10E9/L	0.0 - 0.7
Basòfils	0.1	x10E9/L	0.0 - 0.2
Plaquetes	356	x10E9/L	147 - 386
Volum plaquetari mig	9.3	fL	6.0 - 12.0

ERITROPATOLOGIA

Estudi bàsic d'anèmies

Srm-Ferritina	⇓ 11	ng/mL	25 - 400
Srm-Transferrina	↑ 311	mg/dL	200 - 275
Srm-Ferro	54	µg/dL	50 - 150
Srm-Índex de saturació de la transferrina (càlcul Fe / TIBC); quocient subst	↓ 17	%	20 - 55

HEMOGRAMA

Hematies	4.47	x10E12/L	3.90 - 4.90
Hemoglobina	⇓ 7.7	g/dL	11.8 - 14.7
Hematòcrit	↓ 29.0	%	35.9 - 44.1
Volum corpuscular mig (VCM)	⇓ 64.9	fL	82.1 - 96.2
Hemoglobina corpuscular mitja (HCM)	↓ 17.2	pg	27.1 - 32.5
Concentració HGB Corpuscular mitja	↓ 26.60	g/dL	32.60 - 34.40
Ample Distribució Eritrocits (ADE)	↑ 20.4	%	11.7 - 14.2
San-Eritroblastes, f	0.0	%	0.0 - 2.0
San-Eritroblastes, c	0.00	10E9/L	
Reticulòcits per mil	27.9	/1000hem	5.0 - 30.0
Reticulòcits	↑ 124.7	x10E9/L	25.0 - 75.0
Leucòcits	8.19	x10E9/L	4.10 - 9.90
Neutròfils %	55.6	%	40.0 - 80.0
Limfòcits %	34.4	%	20.0 - 50.0
Monòcits %	7.4	%	2.5 - 16.0
Eosinòfils %	2.4	%	0.5 - 11.0
Basòfils %	0.2	%	0.0 - 2.1
Neutròfils	4.5	x10E9/L	1.5 - 6.5
Limfòcits	2.8	x10E9/L	1.2 - 3.4
Monòcits	0.6	x10E9/L	0.3 - 0.9
Eosinòfils	0.2	x10E9/L	0.0 - 0.7
Basòfils	0.0	x10E9/L	0.0 - 0.2
Plaquetes	211	x10E9/L	147 - 386

ERITROPATOLOGIA

Estudi bàsic d'anèmies

Srm-Ferritina	⇓ 9	ng/mL	25 - 250
Srm-Transferrina	↑↑ 378	mg/dL	200 - 275
Srm-Ferro	⇓ 18	µg/dL	50 - 150
Srm-Índex de saturació de la transferrina (càlcul Fe / TIBC); quocient subst	⇓ 5	%	20 - 55

Hematies	↓	3.60	x10E12/L	4.00 - 5.20
Hemoglobina	↓	10.9	g/dL	12.0 - 15.0
Hematòcrit	↓	33.2	%	36.0 - 45.0
Volum corpuscular mig (VCM)		92.2	fL	80.0 - 98.0
Hemoglobina corpuscular mitja (HCM)		30.3	pg	27.0 - 33.5
Concentració HGB Corpuscular mitja		32.80	g/dL	31.00 - 36.00
Ample Distribució Eritrocits (ADE)		13.7	%	11.0 - 15.0
San-Eritroblastes, f		0.1	%	0.0 - 2.0
San-Eritroblastes, c		0.01	10E9/L	
Leucòcits		8.66	x10E9/L	4.00 - 11.00
Neutròfils %		58.6	%	40.0 - 80.0
Limfòcits %		26.6	%	20.0 - 50.0
Monòcits %		9.7	%	2.0 - 11.0
Eosinòfils %		4.5	%	0.0 - 5.0
Basòfils %		0.6	%	0.0 - 2.0
Neutròfils		5.1	x10E9/L	2.0 - 7.0
Limfòcits		2.3	x10E9/L	1.2 - 3.5
Monòcits		0.8	x10E9/L	0.1 - 1.0
Eosinòfils		0.4	x10E9/L	0.0 - 0.5
Basòfils		0.1	x10E9/L	0.0 - 0.2
Plaquetes		281	x10E9/L	140 - 400
Volum plaquetari mig	↑	12.3	fL	9.5 - 12.0
Resultats revisats i validats per: Marin Niebla, Ana				
ERITROPATOLOGIA				
<i>Estudi bàsic d'anèmies</i>				
Srm-Ferritina	↓	20	ng/mL	25 - 250
Srm-Transferrina	↑	302	mg/dL	200 - 275
Srm-Ferro	↓	34	µg/dL	50 - 150
Srm-Índex de saturació de la transferrina (càlcul Fe / TIBC); quocient subst	↓	11	%	20 - 55

Table 2. Laboratory Tests for the Measurement of Iron Status in Adults.

Test	Iron Deficiency	Functional Iron Deficiency	Iron-Deficiency Anemia	IRIDA	Anemia of Chronic Diseases	Iron-Deficiency Anemia and Anemia of Chronic Diseases	Normal Value
Current							
Iron — $\mu\text{mol/liter}$	Low	Low-normal	Low	Low	Low	Low	10–30
Transferrin saturation — %	≥ 16	Low-normal	$< 16^*$	< 10	Low-normal	Low-normal	> 16 to < 45
Ferritin — $\mu\text{g/liter}$	$< 30^\dagger$	Normal	< 10	Variable	$> 100^\ddagger$	$< 100^\ddagger$	
Men							40–300
Women							20–200
Hemoglobin — g/dl	Normal	Normal	Low	Low	Low	Low	
Men							> 13
Women							> 12
Mean corpuscular volume — fl	Normal	Normal	< 80	Very low	Low-normal	Low	80–95
Mean corpuscular hemoglobin — pg	Normal	Normal	< 27	Very low	Low-normal	Low	27–34
Proposed							
sTFR — mg/liter§	High	High	High	High	Low-normal	Variable	Varies¶
sTFR/log ferritin index	NA	NA	> 2	NA	< 1	> 2	Varies¶
Hepcidin	Low	Low	Very low	Normal-high	High	Normal-high	Varies¶
Zinc protoporphyrin**	Normal	High	High	High	High	High	Varies¶
Reticulocyte hemoglobin content — pg††	< 25	< 29	Low	Low	Low	Low	31.2 ± 1.6
Perl's staining of bone marrow for iron	Negative	Variable	Negative	Positive	Strongly positive	Positive	Positive

* The value for transferrin saturation in the diagnosis of iron-deficiency anemia is from Beutler and Waalen.⁵¹

† The value for ferritin in the diagnosis of iron-deficiency anemia has a sensitivity of 92% and a specificity of 83% according to Goodnough et al.⁴

‡ The value for ferritin in the anemia of chronic disease and the combined value for the anemia of chronic disease and iron deficiency are from Weiss and Goodnough.³

§ The value for the soluble transferrin receptor (sTFR), which is shed by the erythroblast membrane in serum, may be useful in the assessment of iron-deficiency anemia, but the methods used to measure sTFR have been not standardized.³

¶ Normal values vary according to the method of measurement used.

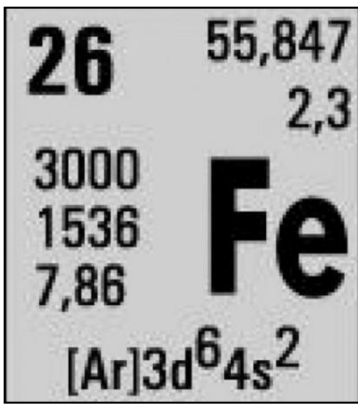
|| The sTFR/log ferritin index has been proposed to distinguish iron-deficiency anemia in the anemia of chronic disease from the anemia of chronic disease alone.³

** The values for zinc protoporphyrin are used only in screening for or monitoring iron-deficiency anemia.⁹

†† Reduction of reticulocyte hemoglobin content is an early sign of functional iron deficiency.⁵²

ANÈMIA FERROPÈNICA

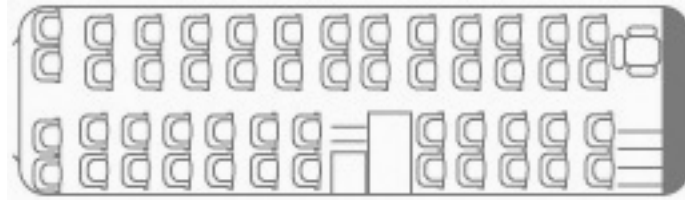
Hematies	↓ (N)	Siderèmia	↓
VCM	↓ (N)	Ferritina	↓
HCM	↓	Transferrina i CST	↑
CHCM	↓	IST	↓
Reticulòcits	↓ (N)	Receptor soluble transferrina	↑

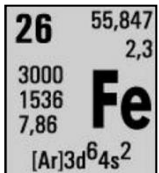
**RECEPTOR SOLUBLE
TRANSFERRINA**

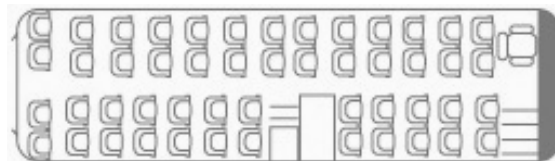
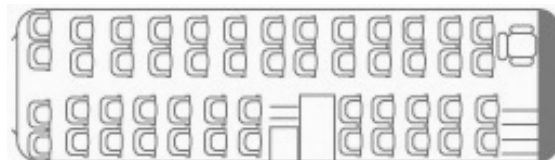
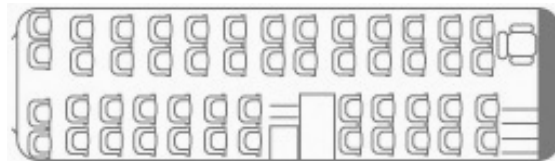
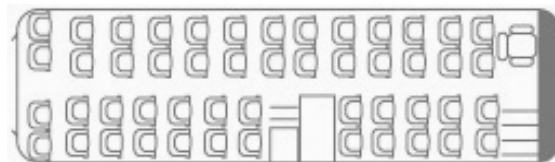
TRANSFERRINA

CST / IST

↑↑ **RECEPTOR SOLUBLE TRANSFERRINA**

↑↑ **TRANSFERRINA**

↑↑ **CST**

↓↓ **IST**

DIAGNÒSTIC DIFERENCIAL

	Anèmia ferropènica	Anèmia per inflamació
Siderèmia	↓	↓
Ferritina	↓	(N) ↑
Transferrina	↑	(N) ↓
IST	↓	(N) ↓
RST	↑	N

ANÈMIA: DIAGNÒSTIC
ANÈMIA DIAGNOSTICADA SEGUIMENT 4-6 SE
ANÈMIA FERROPÈNICA: SEGUIMENT 4 MESOS
ARTRITIS
BÀSIC DE SALUT
CONTRACEPCIÓ HORMONAL
DIABETES MELLITUS: CONFIRMACIÓ ALBUMIN
DIABETES MELLITUS: CONTROL SEMESTRAL
DIABETES MELLITUS: CRIBATGE
DIABETES MELLITUS: DIAGNÒSTIC
DIABETES MELLITUS: ESTUDI INICIAL/SEGUIM
EMBARÀS: BACTERIÚRIA ASSIMPTOMÀTICA
EMBARÀS: PRIMER TRIMESTRE
EMBARÀS: SEGON TRIMESTRE (INCLOU O'SL
EMBARÀS: TERCER TRIMESTRE
HEPÀTIC BÀSIC
HEPATITIS AGUDA: SEGUIMENT
HEPATITIS VÍRICA AGUDA: ESTUDI INICIAL
HEPATOPATIA CRÒNICA: ESTUDI INICIAL
HIPERCOLESTEROLÈMIA: CRIBATGE
HIPERCOLESTEROLÈMIA: PREVENCIÓ 2ª I SEC
HIPERTENSIÓ ARTERIAL

Detall de Proves del Protocol

Protocol **PAP11** ANÈMIA: DIAGNÒSTIC

SOSPITA D'ANÈMIA. DIAGNÒSTIC: HEMOGRAMA (FERRITINA, HBA2, HBF, FERRO, RETICULÒCITS, LDH, COOMBS DIRECTE, BILIRUBINA NO ESTERIFICADA, HAPTOGLOBINA. ALT. AST. GGT. FOLATS. COBALAMINES)

Proves incloses

H03272	HEMOGRAMA - sang (san)
--------	------------------------

Acceptar

i ANÈMIA FERROPÈNICA GT@

Català - Castellano

3 clics *Atenció primària basada en l'evidència*

Guies Ràpids Articles Pacients Preguntes

Sou a [Inici](#) > [Hematologia](#) > [Anèmia](#)

Anèmia

- Sobre aquesta guia
- Àmbit i objectius
- Introducció
- Diagnòstic
- Classificació

INVESTIGAR ANÈMIA FERROPÈNICA

Anèmia ferropènica

NO és un diagnòstic final

- És secundària.
- Important: buscar la causa primària i tractar-la.
- Omplir dipòsits de ferro/transfondre NO és lo principal, excepte si anèmia greu

Table 1. Causes of Iron Deficiency.

Cause	Example
Physiologic	
Increased demand	Infancy, rapid growth (adolescence), menstrual blood loss, pregnancy (second and third trimesters), blood donation
Environmental	Insufficient intake, resulting from poverty, malnutrition, diet (e.g., vegetarian, vegan, iron-poor)
Pathologic	
Decreased absorption	Gastrectomy, duodenal bypass, bariatric surgery, <i>Helicobacter pylori</i> infection, celiac sprue, atrophic gastritis, inflammatory bowel diseases (e.g., ulcerative colitis, Crohn's disease)*
Chronic blood loss	Gastrointestinal tract, including esophagitis, erosive gastritis, peptic ulcer, diverticulitis, benign tumors, intestinal cancer, inflammatory bowel diseases, angiodysplasia, hemorrhoids, hookworm infestation, obscure source Genitourinary system, including heavy menses, menorrhagia, intravascular hemolysis (e.g., paroxysmal nocturnal hemoglobinuria, autoimmune hemolytic anemia with cold antibodies, march hemoglobinuria, damaged heart valves, microangiopathic hemolysis) Systemic bleeding, including hemorrhagic telangiectasia, chronic schistosomiasis, Munchausen's syndrome (e.g, self-induced hemorrhages)
Drug-related	Glucocorticoids, salicylates, NSAIDs, proton-pump inhibitors
Genetic	Iron-refractory iron-deficiency anemia
Iron-restricted erythropoietic	Treatment with erythropoiesis-stimulating agents, anemia of chronic disease, chronic kidney disease*

* Inflammatory conditions may be associated with iron deficiency. NSAIDs denotes nonsteroidal antiinflammatory drugs.

Camaschella C. N Engl J Med 2015;372:1832-1843

ENTRADES

DEMANDA

SORTIDES

AUGMENT DEMANDA

Creixement
Menstruació
Embaràs
Lactància

ENTRADES

DIETA:

Pobre ingesta ferro

Vegetarians

Aliments interacció absorció:

Té, cafè, cacao, llet, cereals,
llavors, aliments rics en calci

ABSORCIÓ:

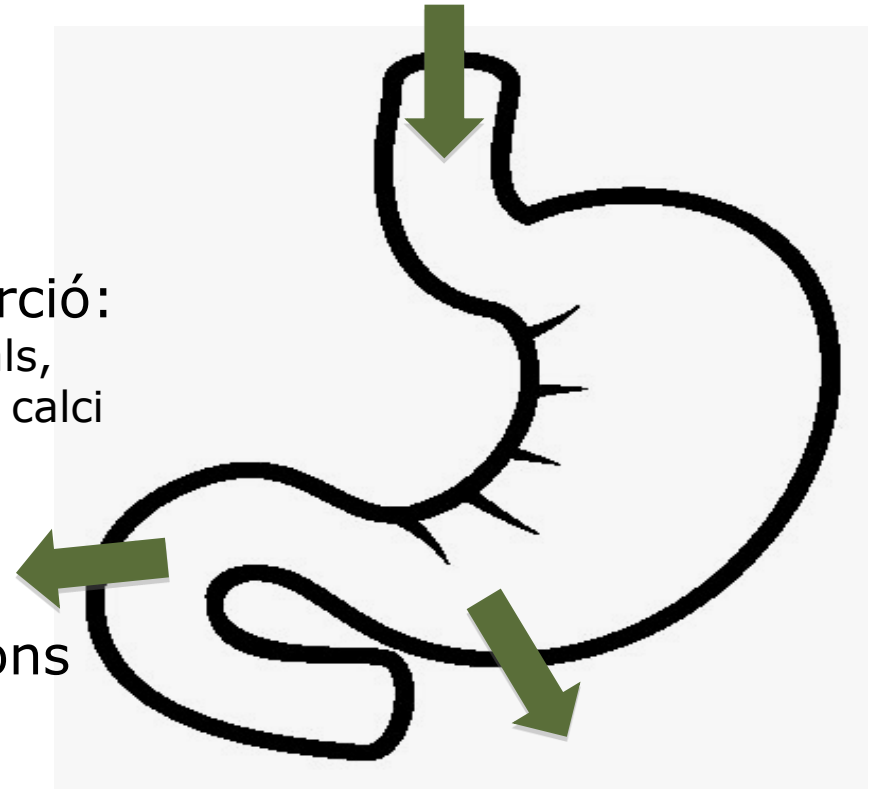
Fàrmacs: inhibidors bomba protons

Celiaquia

H. Pylori

Gastrectomia, cirurgia bariàtrica...

Malaltia inflammatòria intestinal

SORTIDES

NO PATOLÒGIQUES:

Menstruació
Donació sang
Extraccions sanguínies

PATOLÒGIQUES:

Digestives
Urinàries
Ginecològiques
Fàrmacs: Antiinflamatoris, AAS

Table 1 Pathological contributors to iron deficiency anaemia in the UK with prevalence as percentage of total⁴⁻⁹

Contributor	Prevalence
Occult GI blood loss	
Common	
Aspirin/NSAID use	10–15%
Colonic carcinoma	5–10%
Gastric carcinoma	5%
Benign gastric ulceration	5%
Angiodysplasia	5%
Uncommon	
Oesophagitis	2–4%
Oesophageal carcinoma	1–2%
Gastric antral vascular ectasia	1–2%
Small bowel tumours	1–2%
Cameron ulcer in large hiatus hernia	<1%
Ampullary carcinoma	<1%
Ancylomasta duodenale	<1%
Malabsorption	
Common	
Coeliac disease	4–6%
Gastrectomy	<5%
<i>Helicobacter pylori</i> colonisation	<5%
Uncommon	
Gut resection	<1%
Bacterial overgrowth	<1%
Non-GI blood loss	
Common	
Menstruation	20–30%
Blood donation	5%
Uncommon	
Haematuria	1%
Epistaxis	<1%

GI, gastrointestinal; NSAID, non-steroidal anti-inflammatory drug.

ANAMNESI

SAGNAT EVIDENT

SÍMPTOMES PER APARELLS

DIETA

FÀRMACS

COMORBIDITAT

Augment demanda per creixement

Entrades: Nutrició
Sortides: Menstruació

Pèrdues menstruals, embaràs, lactància,
dieta deficitària, celiàquia...

L'edat és el millor predictor de patologia
Si > 50 anys: fer estudi digestiu

HEMOGRAMA

Hematies	4.47	x10E12/L	3.90 - 4.90
Hemoglobina	⇓ 7.7	g/dL	11.8 - 14.7
Hematòcrit	↓ 29.0	%	35.9 - 44.1
Volum corpuscular mig (VCM)	⇓ 64.9	fL	82.1 - 96.2
Hemoglobina corpuscular mitja (HCM)	↓ 17.2	pg	27.1 - 32.5
Concentració HGB Corpuscular mitja	↓ 26.60	g/dL	32.60 - 34.40
Ample Distribució Eritrocits (ADE)	↑ 20.4	%	11.7 - 14.2
San-Eritroblastes, f	0.0	%	0.0 - 2.0
San-Eritroblastes, c	0.00	10E9/L	
Reticulòcits per mil	27.9	/1000hem	5.0 - 30.0
Reticulòcits	↑ 124.7	x10E9/L	25.0 - 75.0
Leucòcits	8.19	x10E9/L	4.10 - 9.90
Neutròfils %	55.6	%	40.0 - 80.0
Limfòcits %	34.4	%	20.0 - 50.0
Monòcits %	7.4	%	2.5 - 16.0
Eosinòfils %	2.4	%	0.5 - 11.0
Basòfils %	0.2	%	0.0 - 2.1
Neutròfils	4.5	x10E9/L	1.5 - 6.5
Limfòcits	2.8	x10E9/L	1.2 - 3.4
Monòcits	0.6	x10E9/L	0.3 - 0.9
Eosinòfils	0.2	x10E9/L	0.0 - 0.7
Basòfils	0.0	x10E9/L	0.0 - 0.2
Plaquetes	211	x10E9/L	147 - 386

ERITROPATOLOGIA

Estudi bàsic d'anèmies

Srm-Ferritina	⇓ 9	ng/mL	25 - 250
Srm-Transferrina	↑↑ 378	mg/dL	200 - 275
Srm-Ferro	⇓ 18	µg/dL	50 - 150
Srm-Índex de saturació de la transferrina (càlcul Fe / TIBC); quocient subst	⇓ 5	%	20 - 55

Descartar causes + importants:
Pèrdues sanguínies (CCR o N. Gàstrica)
Malabsorció per Celiaquia

INVESTIGAR QUALSEVOL GRAU D'ANÈMIA

A Hemoglobina més baixa: més risc patologia, proves més urgents

HEMATOLOGIA

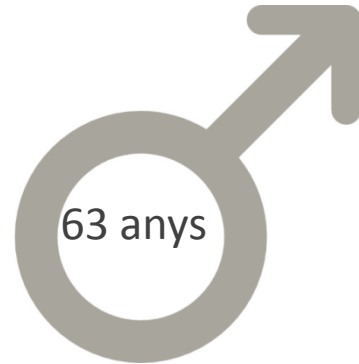
HEMOGRAMA

Hematies	4.80	x10E12/L	4.40 - 5.50
Hemoglobina	↓ 12.8	g/dL	13.1 - 16.3
Hematòcrit	39.8	%	38.7 - 48.6
Volum corpuscular mig (VCM)	↓ 82.9	fL	84.1 - 95.4
Hemoglobina corpuscular mitja (HCM)	↓ 26.7	pg	28.5 - 31.9
Concentració HGB Corpuscular mitja	↓ 32.20	g/dL	32.90 - 34.50
Ample Distribució Eritrocits (ADE)	↑ 14.8	%	11.9 - 13.3
San-Eritroblastes, f	0.0	%	0.0 - 2.0
San-Eritroblastes, c	0.00	10E9/L	
Leucòcits	7.20	x10E9/L	4.90 - 9.30
Neutròfils %	67.2	%	40.0 - 80.0
Limfòcits %	22.4	%	20.0 - 50.0
Monòcits %	7.6	%	2.5 - 16.0
Eosinòfils %	1.5	%	0.5 - 11.0
Basòfils %	1.3	%	0.0 - 2.1
Neutròfils	4.8	x10E9/L	1.5 - 6.5
Limfòcits	1.6	x10E9/L	1.2 - 3.4
Monòcits	0.6	x10E9/L	0.3 - 0.9
Eosinòfils	0.1	x10E9/L	0.0 - 0.7
Basòfils	0.1	x10E9/L	0.0 - 0.2
Plaquetes	356	x10E9/L	147 - 386
Volum plaquetari mig	9.3	fL	6.0 - 12.0

ERITROPATOLOGIA

Estudi bàsic d'anèmies

Srm-Ferritina	⇓ 11	ng/mL	25 - 400
Srm-Transferrina	↑ 311	mg/dL	200 - 275
Srm-Ferro	54	µg/dL	50 - 150
Srm-Índex de saturació de la transferrina (càlcul Fe / TIBC); quocient subst	↓ 17	%	20 - 55

Anèmia en ancià

PÈRDUES SANGUÍNIES
NUTRICIÓ
COMORBIDITATS

(insuficiència cardíaca, insuficiència renal, sdr. Mielodisplàsia...)

QUALITAT DE VIDA

EXPLORACIONS

- Dirigides al símptoma guia que orienta la causa
- Sempre:
  - Hemograma amb perfil fèrric complet
  - Orina

SI NO HI HA CAUSA EVIDENT

TRACTAR ANÈMIA FERROPÈNICA

A MILLORAR...

- Pautar ferro sense estudiar la causa
- Instaurar tractament incorrecte:
  - Preparat inapropiat
  - Temps insuficient
- Adherència terapèutica (intolerància)

Gui@ terapèutica

Anèmia ferropènica

Descripció: anèmia microcítica hipocròmica caracteritzada per la absència dels dipòsits de ferro (baixa concentració de ferritina i de ferro saturació de transferrina).

Escenaris:

1. Anèmia ferropènica

Escenari 1. Anèmia ferropènica

Anèmia microcítica hipocròmica caracteritzada per la disminució o absència de ferro (baixa concentració de ferritina i de ferro sèric, baixa saturació de transferrina).

Criteris de cerca Vídeos d'ajuda Suport a usuari

Problema salut ANÈMIA FERROPÈNICA **Tots**

- NECESSITAT DE GASTROPROTECCIÓ
- AL·LÈRGIA A LA PENICIL·LINA
- EMBARÀS
- LACTÀNCIA
- INSUFICIÈNCIA RENAL MODERADA
- INSUFICIÈNCIA RENAL GREU
- INSUFICIÈNCIA HEPÀTICA

Escenari
ANÈMIA FERROPÈNICA

Documentació del PS **Informació addicional**

Medicaments ('només apareixen els de preu menor) **Avis**

Sel	Medicament	Principi actiu	Posologia	Durada	Informació medicament	Ref. Bibliogr.
☒	FERO-GRADUMET 105MG 30 COMPRIMIDOS LIBERACION PROLONGADA	FERRO, SULFAT DE	1 un/24 hores	90 dies	CedimCat	Veure
☐						
☐						

Generar prescripció i registrar PS **Canviar medicament** **Ajustar posologia** **Informació per al pacient**

gterfg001: Dades addicionals de l'escenari

ANÈMIA FERROPÈNICA

ANÈMIA FERROPÈNICA

Descripció del problema de salut
Anèmia microcítica hipocròmica caracteritzada per la disminució o absència dels dipòsits de ferro (baixa concentració de ferritina i de ferro sèric, baixa saturació de transferrina).

Descripció de l'escenari
Anèmia microcítica hipocròmica caracteritzada per la disminució o absència dels dipòsits de ferro (baixa concentració de ferritina i de ferro sèric, baixa saturació de transferrina).

Avisos per al clínic
S'aconseja administrar amb els aliments, començar amb dosis baixes, amb posterior ajust segon tolerància, o fraccionar les dosis en dos o tres tomes al dia. Altra possibilitat és canviar a una altra sal de ferro, però la tolerància es relaciona amb el contingut de ferro elemental.

Mesures no farmacològiques
Corregir dietes pobres en ferro i promoure el consum d'aliments que el continguin.

Consells per al pacient
El medicament pot acolorir la femta de negre. No s'ha de prendre antiàcids al voltant de 2-4 hores de la presa de ferro perquè en disminueixen l'absorció. La presa de ferro pot donar molèsties digestives.

TRACTAMENT

- Tractar la causa primària
- Restaurar depòsits ferro:

Fins correcció anèmia i omplir depòsits ferro (3-6 mesos)

Tractament: Sulfat ferros (Fe_{+2})

Quantitat: 100-200mg/dia ferro elemental

PROGRESSIÓ

anèmia

Depleció dipòsits ferro
Disminució circulació ferro
Afectació morfologia eritrocitària
Anèmia

curació

SEGUIMENT

Analítica als 3-6 mesos:

Hemograma

Reticulòcits

Ferritina

NORMAL

SI PERSISTEIX ANÈMIA

1er
DETECTAR

2on
INVESTIGAR

3er
TRACTAR

**Àrea Integral
de Salut**
Barcelona Esquerra

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Ens públic de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona
adscrit al Servei Català de la Salut

Corporació Sanitària de Barcelona

